

Til Bufdir
Ved fungerende direktør
Jan Kato Fremstad

Oslo 27. 06. 2022

kopi: avd. dir. Anders Sunde

Overordnet innspill fra Norsk Fosterhjemsforening på SOLID – de nye opplæringsmodulene for fosterforeldre må inneholde mer realistisk informasjon

Foreningen setter stor pris på det gode og konstruktive samarbeidet med Bufdir, og at vi får gi innspill til direktoratets arbeid med utforming av opplæringsprogrammet SOLID.

Det nedlegges mye godt arbeid i SOLID. Opplæringsprogrammet vil bli viktig for vordende fosterforeldre, og de som er blitt fosterforeldre.

Vi har i en periode fått anledning til å gi innspill til ulike enkelt moduler, og uttaler oss her med forbehold om at vi ennå ikke har sett helheten av programmet. Vi har flere ganger i våre tilbakemeldinger uttrykt viktigheten av at opplæringsprogrammet gir fosterforeldre *en realistisk innføring* i hvilke utfordringer fosterforeldre møter *før* de tar på seg oppgaven med å bli fosterforeldre. Formålet med opplæringen er jo nettopp å gi et realistisk bilde av hva fosterforeldre går til, når de tar på seg et av samfunnets viktigste og mest verdifulle oppdrag.

Arbeid med rekruttering og opplæring, og arbeid med utforming av reglene på fosterhjemsfeltet må ses i sammenheng. Vi i Norsk Fosterhjemsforening ønsker å bidra til at vi får en bedre fosterhjemsomsorg, med både nok kapasitet og høy kvalitet.

Vi viser til Fosterhjemsundersøkelsen 2021 og 2022 hvor fosterforeldre forteller om en rekke forhold som er krevende i fosterhjemsomsorgen, og av stor betydning å kjenne til. **Disse forhold kan vi ikke se beskrevet i opplæringsmodulene.** Dersom fosterforeldre skal forberedes på oppdraget, må de bli kjent med disse forholdene i rekrutteringsprosessen, **før** man sier ja til å bli fosterforelder og barnet flytter inn. De forhold fosterforeldre må orienteres om, er forhold som myndighetene kan gjøre noe med, da det handler om systemendringer. Hittil har myndighetene valgt å ikke endre disse

Norsk Fosterhjemsforening

Tollbugata 8, 0152 OSLO

Tlf: 23 31 54 00 | E-post: post@fosterhjemsforening.no

Foretaksnummer: 956 862 779 MVA

www.fosterhjemsforening.no

forholdene. Man må da i hvert fall informere om disse, når det er av betydning å kjenne til for å vite hva man sier ja til når man går inn i et fosterhjemsoppdrag.

Vi forstår at man må balansere mye kunnskap og informasjon og prioritere når man lager det nye SOLID, men man må ikke prioritere bort å opplyse om rammebetingelsene, selv om disse ikke er optimale for oppdraget. Det gjør at rekrutterte fosterforeldre kan oppleve at de har blitt litt lurt når de oppdager hva de faktiske rammebetingelsene er.

Vårt forslag for at modulene i SOLID skal gi mer realistisk informasjon:

Fosterhjemsundersøkelsen 2022 med tilhørende rapport gir en tydelig pekepinn på hva som bør tas med og informere om i SOLID; [«Erfaringene fra fosterhjemmene viser vei fra antagelser til kunnskap!» - Norsk Fosterhjemsforening](#). Dere står fritt til å bruke disse funnene enten som en generell henvisning i modulen, eller også slik at funn i undersøkelsen kommer frem i de moduler der dette er relevant.

Man bør få frem undersøkelsens 3 største “faglige” utfordringer ved å være fosterforelder:

1. Barnets store omsorgsbehov

Av fosterhjemsundersøkelsen går det frem at 47% av fosterforeldrene ikke opplevde å ha fått nok info om barnets helse og fungering før plassering. 78% mener at barnet/ungdommen har betydelige større omsorgsbehov enn andre barn/ungdommer på samme alder (naturlige reaksjoner på unormale hendelser gir ofte uhelse). 37% av de det er aktuelt for, opplever ikke å ha fått tilstrekkelig opplæring til å ivareta barn med traumer. Og det finnes ikke kriterier eller standardisert praksis for vurdering om barn skal i et ordinært fosterhjem eller et spesialisert fosterhjem.

Mange av fosterbarna har så store omsorgsbehov at vanlige foreldreferdigheter ikke er tilstrekkelig.

2. Samværsordning som ikke til barnets beste

EMD dommene har satt lys på Norges sjablong fastsettelse av samvær som er praktisert, og tjenestene svarer med at pendelen har gått helt i motsatt retning – det er ofte av frykt for å gjøre noe galt, og vi opplever lite skreddersøm og medvirkningsmulighet fra både barn og fosterforeldre.

Norsk Fosterhjemsforening

Tollbugata 8, 0152 OSLO

Tlf: 23 31 54 00 | E-post: post@fosterhjemsforening.no

Foretaksnummer: 956 862 779 MVA

www.fosterhjemsforening.no

3. Manglende rettigheter som fosterforeldre til å ivareta barnets behov og barnets beste

Det må gå tydelig frem i opplæringsmodulene at fosterforeldre ikke har noen mulighet til å ivareta barnets situasjon eller egen families situasjon dersom barneverntjenesten eller andre offentlige instanser treffer avgjørelser som ikke er til barnets beste. Det må gå frem at man ikke har klagerettigheter og ingen instans å henvende seg til ved samarbeidsvansker.

Dette handler både om klageadgang på offentlige beslutninger som er mangelfulle/dårlige eller uriktige - både barnevern, skole og helse. Og det handler om å få partsrettigheter til å verne fosterbarnets rett til familieliv i fosterfamilien, og få medvirke i viktige beslutninger som omhandler barnet og fosterfamilien. Det handler også om å anerkjennes som en viktig part i sin rolle som fosterforeldre. Sett i sammenheng med at barna ofte har store omsorgsbehov og nedsatt psykisk helse, har barn i fosterhjem svært svak rettsikkerhet. Hvem skal sørge for at barnet får bl.a. den helsehjelp det har krav på, når det har foreldre som av ulike grunner ikke har kapasitet, barneverntjenesten jobber i sin "bås" med barnevern og er sterkt presset med lite kapasitet, og fosterforeldre ikke har rettigheter til å stå på for barn i fosterhjem?! Vi ser også at barnevernet altfor ofte legger helseinfo fra BUP til side når de skal vurdere/endre tiltak til barnet, og istedenfor faglige begrunnelser blir det da økonomi som blir forklaringsårsaken.

Manglende rettigheter innebærer at det er kommunens økonomi som avgjør oppfølging fosterhjemmet mottar. Dette er nå et ansvar som påligger politikerne i den enkelte kommune å bevilge tilstrekkelig midler til -i konkurranse med andre trengende grupper. Kvaliteten på oppfølging fosterhjemmet mottar av sin barneverntjeneste er meget personavhengig og kan variere med hvilken kontaktperson man har å gjøre med.

Øvrige forhold av betydning å kjenne til:

Barnets rett til medvirkning blir i dag ikke ivaretatt godt nok, og altfor mange ungdommer opplever at de ikke er trygg på sin kontaktperson og tilsynsperson. Tillitsperson er veldig lite brukt for å fremme barnets/ungdommens medvirkning.

Rekruttering, 48% svarer nei eller vet ikke om de vil anbefale andre å bli fosterforeldre. Dette handler ikke om barnet, men om systemet. De fleste fosterforeldre opplever relasjonen til barnet som meget verdifull, og blir fosterforeldre for å gjøre en forskjell. Imidlertid er det mangler i systemet som medfører at fosterforeldre sier opp oppdraget.

Norsk Fosterhjemsforening

Tollbugata 8, 0152 OSLO

Tlf: 23 31 54 00 | E-post: post@fosterhjemsforening.no

Foretaksnummer: 956 862 779 MVA

www.fosterhjemsforening.no

Vi tar gjerne et møte med det særskilte formål å få til en balansert og hensiktsmessig fremstilling av utfordringene på fosterhjemfeltet. Vi ønsker alle at flest mulig som er egnet, er villig til å ta på seg et fosterhjemsoppdrag, og samtidig, at de som sier ja til dette, gjør det på et informert grunnlag. Dermed vil man bedre kunne forhindre ikke planlagte flyttinger, og sette fosterforeldre i stand til å gi god utviklingsstøttene omsorg.

Tone Granaas
Generalsekretær

Marianne Oftedahl
Fagansvarlig

Norsk Fosterhjemsforening

Tollbugata 8, 0152 OSLO

Tlf: 23 31 54 00 | E-post: post@fosterhjemsforening.no

Foretaksnummer: 956 862 779 MVA

www.fosterhjemsforening.no